

Global Finans Krizine Kökten Çözüm!

Hasan Yaşar Özfidan.

Ekonomist, Eleştirmen, Yazar.

Bugünlerde bütün dünyada Amerikanın finans krizi ve bunun dünyaya yansımaları sıkça konuşulup tartışılmaktadır. Öncelikle buradan söylemek istiyorum, **Amerika 1 Günde krize girmedi!** Amerikanın uzun yıllardır izlemiş olduğu yanlış iç ve dış ekonomik, siyasi ve askeri alandaki yanlış politikalarının birikimi sonucu bugünlere gelinmiştir.

Bu krize her ne kadar finans krizi dense de, ben buna katılmamaktayım. Ekonomi ve finans iç içedir. Bana göre Amerika'da yaşanmakta olan kriz, yanlış ekonomik politikalar sonucu Amerikanın ekonomi alanında girmiş olduğu durgunluğun ardından finans sektöründe girdiği krizdir. Yani genel olarak ekonomik krizdir. Bu kriz Amerika'dakinin tam tersine, dünyada önce finans sektöründe kendini hissettirecek, daha sonrada ekonomik kriz olarak genelleşecektir. Amerikanın ekonomi politikalarının neden yanlış olduğunu benim uzun yıllarca önce 14.06.2003. Tarihinde "Doların Geleceği." Başlıklı yazımda Amerikanın başına gelecekleri detaylı bir şekilde açık ve net olarak dile getirmiştım. Daha sonra da belli aralıklarla bu yazımı gündeme getirdim. Bu yazılarımdan biri olan yazıma <http://www.ekonomikcozum.com/koseyaz/kosehas/dolarin-gelecegi-ile-ilgili-gorusumde.htm> Adresinden ulaşabilirsiniz.

Yine 17.10.2003. Tarihli "Liradan Sıfır Atmanın Tam Zamanı." Başlıklı yazımın bir bölümünde, Arjantin ekonomik krizine değindim. Bazı bilim adamlarıda yazılarında Arjantin Ekonomik krizinin bilimsel açıklaması olarak bu yazımda yapmış olduğum açıklamaları kaynak olarak göstermişlerdir. Bu yazıma

<http://www.ekonomikcozum.com/koseyaz/kosehas/liradan-sifir-atmanin-tam-zamani.htm> Adresinden ulaşabilirsiniz. Bu yazımda Arjantin ekonomik krizi ile ilgili değindiğim bölümü sizlerle paylaşmakta yarar görüyorum. Yazıda; "Latin Amerika ülkelerinde özellikle Arjantin'de başarısız paradan Sıfır atma operasyonları yaşanmıştır. Bunun nedeni olarak Arjantin, yerel Para birimini Dolara endeksledikten sonra, önceleri istikrarlı para politikaları uygulamış ve başarılı olmuştur. Ancak, daha sonraları istikrarlı para politikalarından uzaklaşması sonucu bugünkü durumuna düşmüştür. Bunun ardında Dolara endekslenen para birimi, nasılsa Dolara endeksledi diye piyasalara gereğinden fazla para sürülmesi, yani karşılıksız para basılması yatmaktadır. **Bu duruma düşülmemesi için, karşılıksız para basarak piyasalara gereğinden fazla para sürülmemesi, yada piyasalara gereğinden fazla para sürülmesiyle birlikte Peso'nun değer kaybetmesine olanak sağlanması gerekiyordu. Ama, böyle yapılmadı. Bunun sonucu Peso yerine aşırı bir şekilde Dolara yönelindi. Merkez Bankası Dolar ihtiyacını karşılayamaz hale geldi ve kriz yaşandı.** Bunun için Türk Lirasının yabancı para birimlerine endekslenmesine şiddetle karşı çıkmaktayım" diye yazımda dile getirmiştım. Amerika'da "Doların Geleceği." Başlıklı yazımdaki gerekçelere dayanarak piyasalara ekonomik gücünün çok üzerinde fazla miktarda para basarak artan ithalatıyla da fazla olan paraları dünya ülkelerine sürmüştür. Daha önce, neden doların düşük seviyelerde olduğu burada kendiliğinden açıklığa kavuşmaktadır.

Bütün bu bilgiler ışığı altında bugünlerde gündemde çokça merak edilen bazı konulara değinmekte yarar görüyorum. Bugünlerde "Amerika'da ve dünyada finansal kriz yaşanırken neden Amerikan Doları yükseliyor." Yada "Amerika'da ve dünyada finansal kriz yaşanırken neden Amerika'da açıklanan enflasyon verileri düşük çıkıyor." Gibi kafanızı karıştıran soruları aydınlatmak istiyorum. Bu konular hakkında yapacağım açıklamalar tamamen bana ait olup, benim düşüncelerimi içermektedir.

Doların yüksek olmasını açıklayacak olursak, Amerikanın iç dinamizmini arttırmak için "Doların Geleceği." Başlıklı yazımda açıkladığım yanlış politik hamleleri sonuç vermemiş, bugünkü kriz ortamına gelinmiştir. **Bu kriz sonucunda ithalata dayalı ekonomideki durgunluğa bağlı olarak ithalatta**

azalma olmuş, dolayısıyla dışa dolar arzı az olmuştur. Buda diğer ülkelerde dolaşan Dolar likiditesini azaltmış ve uluslar arası alanda dolar değer kazanmıştır. Dolardaki likidite azlığı sonucu, dünya ticaret hacminde itibar edilen bazı ülkelerin para birimlerine yönelinmiş, bu ülkelerin para birimleri de dolarla birlikte değer kazanmıştır. (Hasan Yaşar Özfıdan Savı.)

Yine Amerika'da enflasyonun düşük çıkmasının nedeni, Amerikan halkının alım gücünün azalması ve tüketimdeki yavaşlamadan kaynaklanmaktadır. (Hasan Yaşar Özfıdan Savı.)

Geçmişte yapılan ve şu anda yaşanmakta olan durumu ele aldıktan sonra şimdide, dünyayı hızla etkisi altına almakta olan global kriz için gelecekte, özellikle yakın bir gelecekte neler yapılması gerektiğinden sizlere bahsetmek istiyorum. Bu açıklamada tamamen bana ait olup, benim kişisel düşüncelerimi içermektedir.

Bana göre, daha öncede değindiğim gibi ekonomi ve finans iç içedir ve "Ekonomik Güç = Finansal Güç birbirleriyle doğru orantılı olmalıdır." Görüşünü savunmaktayım. İşte bütün hata buradan kaynaklanmaktadır. Uzun yıllardır içerdeki ekonomik daralmaya karşın, ithalatına ağırlık veren Amerika, ekonomik alandaki gücünü kaybetmesine karşın, sanki ekonomik alanda iç dinamizmleri sağlamış gibi finans sektöründe lider olarak görülmüş, daha doğrusu dünya ülkeleri ekonomik dinamizmini kaybetmiş olan Amerikanın finans sektörünü ön planda tutarak hata yapmışlardır. **"Ekonomik güç kimdeyse finansal güçte onda olmalıdır." Görüşüme göre dünya genelinde ekonomisi en güçlü olan devlete finans sektörü yönelmeli ona odaklanmalıdır.** (Hasan Yaşar Özfıdan Savı.) Dünyanın ekonomik yönden en güçlü ülkesi olan ve ihraç ettiği ürünlerle dünya piyasalarını allak bullak eden Çin Devleti, aynı zamanda finans sektörünün de merkezi haline gelmeli, piyasalar ona odaklanmalıdır. **Bundan sonra dünya ülkeleri dolar yerine Çin Para birimi olan Yuana dönüş yapmalı, borsa ve finans sektörü olarak Çin'deki verileri dikkate almalıdırlar.** Böylece dünya çapında henüz yaşanmaya başlanan ekonomik krizden en az hasarla kısa bir sürede kurtarılacağına inanmaktayım.

Email: hasanozfidan1@hotmail.com

Ödül Alan Çalışmalarımı Topladığım Site: www.ekonomikcozum.com

Köşe Yazılarım: www.haberx.com, www.malihaber.com

BİLGİ: Bu yazının bana ait olduğu Karşiyaka 9. Noterliğinin 25.11.2008. Tarih 17695. Sayılı belgesiyle tasdik olunmuştur.